2026.03.22 Judica

Köszöntés: Zsolt 43,1 Szolgáltass nekem igazságot, Istenem, és pereld peremet a hűtlen néppel szemben! Az alattomos és álnok emberektől ments meg engem!

Olvasmány: Zsolt 43,1-5 Szolgáltass nekem igazságot, Istenem, és pereld peremet a hűtlen néppel szemben! Az alattomos és álnok emberektől ments meg engem!

2 Hiszen te vagy oltalmazó Istenem, miért taszítottál el engem? Miért kell gyászban járnom, miért gyötör az ellenség?

3 Küldd el világosságodat és igazságodat: azok vezessenek engem! Vigyenek el szent hegyedre és hajlékaidba,

4 hogy eljussak Isten oltárához, Istenhez, akinek ujjongva örülök. Hadd magasztaljalak hárfával, Isten, én Istenem!

5 Miért csüggedsz el, lelkem, és miért háborogsz bennem? Bízzál Istenben, mert még hálát adok neki, szabadító Istenemnek!

Alapige: Zsid 13,8-14 Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. Jel 1,17

9 Különféle idegen tanításoktól ne hagyjátok magatokat félrevezetni. Mert az a jó, ha kegyelemmel erősödik meg a szív, nem pedig ételektől, mert azoknak semmi hasznát nem veszik azok, akik velük élnek.

10 Van oltárunk, amelyről nincs joguk enni azoknak, akik a sátorban szolgálnak.

11 Mert amely állatok vérét a főpap a szentélybe beviszi a bűnért, azoknak testét elégetik a táboron kívül. 3Móz 16,27

12 Ezért Jézus is a kapun kívül szenvedett, hogy megszentelje a népet tulajdon vére által.

13 Menjünk ki tehát őhozzá a táboron kívülre, az ő gyalázatát hordozva.

14 Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük. Fil 3,20

15 Általa vigyük Isten elé a hálaadás áldozatát mindenkor, azaz nevéről vallást tévő ajkaink gyümölcsét.

Mai szakaszunk egy olyan csoportnak íródik akik a zsidóságból érkeznek, s a Krisztust akarják követni. S ilyenkor nagy kérdés volt az első századokban hogy milyen szokásokat tartanak meg és melyeket hagyják el.

Ugyanis Jézus maga is zsidó volt, s tudjuk hogy Pál apostol is aki szintén a zsidóságot kereste meg elsőként missziói útjai után. Úgyhogy nekik azokkal a képekkel beszél, amelyet ismernek. Mint ahogy mi is azt nyelvet értjük meg amit ismerünk. Én mindig érdeklődéssel tanulok egy egy kifejezést akár a diákjaimtól, akár a színházi próbák szünetében, akár egy gyülekezeti tagtól. S rádöbbenek milyen sokrétűek a dialektusok például. Azaz meg kell értsük a nyelvet. S a témák választása sem véletlenszerű, hiszen a szerző arról ír, azokról a problémákról amelyek őket érintik.

Ilyen például az áldozati ételek kérdése. Ugyanis a zsidóság áldozott oltárokon, mint sokan mások is az ókorban. Az Ószövetségben több helyen részletesen olvasunk róla, hogy milyen szabályok menték végezték ezeket a rítusokat.

S az áldozati állat képét használja a szerző és mutatja be általa Krisztus áldozatát, amit az emberekért hozott. Éppen ezért mondjuk mi protestánsok, hogy mi nem áldozunk, mert Krisztus egyszer és mindenkorra elrendezte ezt.

Azaz van egy rítus a zsidóságban és átalakul. Krisztus helyettes áldozata által.

Csúnya idegen szóval: teológiai transzformáció. Teológiai átalakulás történik. S bár persze a zsidóság ezzel nem tud azonosulni, de mégis egy közös alapról a keresztyénség máshova jut el.

Ezt csak azért hangsúlyozom, mert a teológia s a hit is változik. Már magában a Bibliában is, hiszen a különböző könyvek is erre mutatnak rá. Hogy az Isten és az ember viszonya változik.

De aztán ezt látjuk az egyház és a teológiatörténetben is. Különböző teológiák alakulnak ki, hatnak egymásra, s visszük magunkkal a tanításaikat, meglátásaikat.

Elég aktívan él bennem ennek a gondolata ugyanis a múlt héten az Európai Protestáns Egyházak Tanácsának egyik szekciójában üléseztünk Firenzében, megismertük a helyi testvéregyházak életét és kérdéseit és ebben a kérdésben tanácskoztunk.

A teológia az egyház változásairól. Theologies of change. Változások, transzformációk átalakulások. S nagyon előttem van, hogy mennyire mások kérdések és helyzetek foglalkoztatnak minket, vagy éppen meglepően sok közös kérdésünk van.

S ilyenkor mikor látjuk a különbséget akkor másként vesszük észre hogy lehet a mi helyzetünkben könnyen vagyunk egy véleménnyel amíg meg nem tapasztaljuk a másik helyzetét.

Hogy konkrétabb legyek: az egyik délután az ukrán német evangélikus lelkész tartott egy előadást a jelenlegi helyzetről. Ők Lembergben, Lvivben élnek, de több helyen is vannak gyülekezeteik. S ahogy mesélte hogy egy barátja a fronton halt meg, aki amúgy orvos volt, egy másik gyülekezeti tagja pedig szintén szanitécként, gyógyító tevékenységet folytat, azt úgy megértik az emberek hiszen a keresztyénség törekszik békére.

De van olyan gyülekezeti tagja aki csak drónokat lő le, míg van aki a fronton harcolt vagy harcol. Esetleg pásztorolja a katonákat.

S arról beszélgettünk, hogy nagyon egyszerű távolról pacifistának lenni. Mikor csak messziről a híradásokból kapunk borzasztó tényeket. Hogy az oroszok már megint lakóházakat lőnek.

De mikor naponta tapasztalod hogy téged meg akar semmisíteni egy élet és emberellenes erő, akkor másként teszed fel a kérdést. Hogy most akkor mit teszel, vagy nem teszel, hogy akkor mi a határ.

S megint a példánál maradva sajnos a teológiának voltak és vannak negatív változásai is. Torzulásai is. Például a szent háború fogalma.

Maradjunk megint csak az Orosz-Ukrán háborúnál. Az orosz pátriárka Kirill ideológiai módon támogatja az Orosz agresszort, mondván hogy szent dolog amit tesznek. Egészen elképesztő és egészen megdöbbentő ahogyan ezt teszi.[1]

De tudunk hozni példát az iszlamisták, a zionizmus szélsőségesei, vagy akár a nácik mentén is. Mikor a teológiát, a hitet torzítják arra a célra, hogy más emberekben kárt tegyenek. Vagy hogy a hatalmuk alá vessenek embereket.

Szóval a teológia változásainal azért fel kell tennünk egy pár kérdést. Vagy inkább a nagy kérdést: hogy mégis mi a változás célja és mi származik belőle.

Megnyomorodnak, vagy tönkremennek emberi életek vagy éppen ellenkezőleg. Kiteljesednek, többek lesznek? Az a nagy kérdés hogy a változás az milyen irányú.

S a mai szakaszunkban van egy vers engem mindig emlékeztet arra hogy mindig emlékeztetnünk kell magunkat arra, hogy vannak voltak és lesznek változások.

A 14. versben olvassuk: **Mert nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.**

Mindannyiunknak van egy lakóhelye, van akinek a családja sok generáció óta itt él. Számolunk, és kalkulálunk ezzel. Beszélünk róla, gondolkodunk róla.

De egyikünk sem marad itt örökre. Talán némely tettünk és gondolatunk olyan nyomot hagy, ami sokáig itt marad. De az eljövendőt keressük. Olyat ami túlmutat azon a létezésen ami csak a mostra a mára gondol.

---

[1] https://szemlelek.net/kirill-patriarka-krisztus-keresztaldozatahoz-hasonlit-az-ukrajnaban-elesett-orosz-katonak-halala/

S amikor rádöbbenünk erre, akkor talán el tudunk engedni dolgokat, és ez egy nagy megszabadulás, és megújulás.

Böjti időszak van. S a böjt ennek is az alkalma. Hogy tudjunk elengedni dolgokat. Hogy Tudjunk úgy tekinteni az eljövendőre, hogy ne fogjon minket gúzsba a jelenlévő. Hogy helyén tudjuk kezelni azt ami van.

A szakaszunk Jézus Krisztus áldozatának fontosságáról beszél. Hogy mit tett ő másokért. Értünk is.

Jó ezt észre venni. Jó kitekinteni abból, amiben vagyunk. Hogy felfedezzük, hogy mit tettek értünk mások, s hogy mi az amit mi tettünk, mi marad abból, mi a hatása, s mi az ami elmúlik.

Nagy öröm és nagy kegyelem, hogy ezt olyan alapon tehetjük meg, ami az Örök Isten fundamentuma. Jézus Krisztus. Ámen.

Isten gazdag áldását kívánva,

Kádas Richárd